

[Tesdaupf.]

et par ord om det radikale venstres lovforslag angående suppleringslån, som behandles sammen med dette forslag. Mit parti er imod, at det pågældende forslag vedtages. Vi kan ikke se, at det er rigtigt, som også ærede medlem hr. Sønderup sagde, at der skulle være en god sammenhæng mellem dette forslag og det, som det radikale venstre hidtil har hævdet, at netop den konjunkturbestemte rente skulle holde ejendomspriserne nede, og vi er imod selve lovforslaget. Vort hovedsynspunkt både med hensyn til den konjunkturbestemte rente og med hensyn til det radikale venstres forslag er, at vi ikke vil behandle eller vedtage løsrevne ændringer i de pågældende bestemmelser nu, da vi i virkeligheden trænger så stærkt til en gennemgribende undersøgelse af alle problemerne omkring udstykningen og omkring landbrugets kreditapparat. I anledning af det radikale forslag kan jeg sige, at der sidder jo i dag en kommission til behandling af landbrugets kreditapparat, hvor man arbejder med disse ting, og der ville være god grund til at afvente, hvilket resultat man dér kommer til, inden der foreslås ændringer.

Med hensyn til lovforslagets hovedspørgsmål, nemlig tildelingen af tillægsjord, kan jeg sige, at mit parti er imod den krænkelse af arveret og ejendomsret, som den her foreslåede udvidelse af forkøbsretten er udtryk for. Jeg kan endvidere sige, at hvis regeringen virkelig vil foreslå en ekspropriation, anser vi det for aldeles nødvendigt, at man siger det lige ud og ikke pakker det ind, som man gør det i dette forslag. Men rent bortset fra disse indvendinger kan vi ikke se begrundelsen for med hensyn til hele dette spørgsmål i dag at gå til en ny lovgivning. I tiden fra 1948 til 1952, de år, hvor man har arbejdet med dette spørgsmål på den nuværende basis, har ca. 2 700 ejendomme fået tillægsjord, d. v. s. ca. 600 ejendomme om året. Nu er der godt 9 000 ejendomme, der har søgt om det, og med den nuværende fart kunne altså antagelig en meget stor del af disse 9 000 ejendomme være tilfredsstillet i løbet af en 15 år; man må jo ikke glemme, at de herom givne love først rigtig er begyndt at virke i de senere år, d. v. s. at det snarere skulle gå stærkere

end langsommere. Men den højtærede landbrugsminister mener jo, at størsteparten af de 39 000 brug under 5 ha burde laves om til standardbrug med fra 8 til 12 ha, det siger den højtærede minister i sin fremsættelsestale.

Ministeren spørger medlemmerne i dette høje ting, om vi vil være med til dette lovforslag. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvor meget ved vi i dag om, hvor mange sådanne standardbrug, som ministeren stiller efter, det i de kommende år vil være ønskeligt at have i landet? Jeg vil gerne spørge ministeren, hvorledes landbrugets udvikling her og i andre lande vil forme sig, og hvilken indflydelse hele den revolution, som landbrugets mekanisering og rationalisering betyder, i virkeligheden har, denne udvikling, som vi i disse år oplever, og som vi næsten dårligt kan følge med i, fordi den sker lige omkring os i vort eget land i øjeblikket. Hvorledes vil hele den revolution virke på vore produktions- og afsætningsvilkår og på tilgangen af unge til landbrugserhvervet? Jeg vil gerne spørge, hvilke former, driftsmæssigt og jordfordelingsmæssigt, vi i, lad os sige, de kommende 50 år vil have mest brug for at have for at bevare den konkurrenceevne, som nu engang er en livsbetingelse, ikke bare for landbrugserhvervet, men for landet som helhed.

Den højtærede landbrugsminister vil måske sige, at det var mange og store spørgsmål. Jeg vil dertil sige: ja, men det er minsandten ikke for mange og for store spørgsmål om denne sag, for man ved ikke noget som helst sikkert om alt dette, og når meget tyder på, at hvad den økonomiske side af sagen angår, går udviklingen for egentlig landbrugsvirksomhed imod større og større enheder, synes jeg, man har lov at spørge, om det ikke er meget betænkeligt at komme med et lovforslag, der går ud over allerede bestående lovgivning på dette område, der griber ind i bestående familierettigheder, og som udsætter bestående landbrugsenheder, ejendomme helt ned til 56 000 kr.s grundværdi og under dette, hvis jordlovsudvalget skønner det forsvarligt — det sidste skal man trods alt lægge mærke til — for at måtte aflevere jord, som de ikke har for meget af, aflevere af den enhed, som bruget er tilpasset til, til et lille brug, som vi i det lange løb ikke aner